Пояснення до методики опитування

Вам буде запропоновано вибір діяльностей, здібностей та кар'єр - у кожному з трьох розділів та шести частин у них.

Вступ

Опитувальник дозволить Вам зіставити свої схильності, здібності, інтереси з різними конкретними професіями, точніше визначити в професійній сфері коло домагань і буде корисним у планування професійної кар'єри.

Якщо Ви вже замислювались про вибір професії або перекваліфікацію, то цей тест допоможе Вам свідомо поставитися до вибору, аргументувати свої рішення, а також знати інші можливі варіанти розв'язання проблем.

Не поспішайте, коли заповнюєте опитувальник. Якщо Ви будете вдумливо працювати з методикою, то отримаєте більш відчутний результат.

Уважно читайте інструкції до субтестів і фіксуйте свої відповіді.

Обробка результатів

Після завершення опитування, додаються позитивні вибори для шкал Р, Д, А, С, П та К субтестів «Діяльності», «Здібності» та «Кар'єри». Перша літера коду визначається як буква з найбільшим балом, друга — з наступним за величиною балом, третя — з третім. Якщо двом буквам відповідає однакова кількість балів, вони записуються у код довільно.

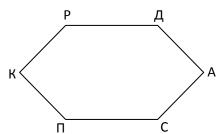
Інтерпретація отриманої інформації

Більшість людей може бути віднесена до одного із шести типів: реалістичний (Р-тип), дослідницький (Д-тип), артистичний (А-тип), соціальний (С-тип), підприємницький (П-тип) та конвенційний (К-тип). Чим більша кількість балів за кожною шкалою, тим імовірніша належність оптанта до певного типу. Перша літера коду вказує тип, який найбільше відповідає оптанту, друга — тип, який відповідає трохи менше, третя — на ще меншу відповідність. Типи, які не увійшли до коду, не відповідають оптанту.

Отриманий код можна використати для допомоги у виборі професії. Оптанту зачитуються всі професії, які знаходяться в його розділі та виписуються ті, які його зацікавили. Потім з вподобаного ним слід обговорити професію, за якою він може реально працювати, та зусилля, які слід докласти для цього. Необхідно уточнити наявність навичок та вмінь для оволодіння цією професією. Якщо вони відсутні, оптанту пропонуються потрібні навчальні заклади, де можна отримати відповідну освіту.

Співвідношення між типами

За Дж.Холландом, співвідношення між шістьма типами описується за гексагоном — фігурою, на вершинах якої вони розташовані у певному порядку: Р-Д-А-С-П-К.

На основі багатогранника Холланд увів додаткові поняття, які поглиблюють його теорію.

Однорідність. Це поняття можна застосувати до типів особистості й оточення. Наприклад, соціальний та артистичний тип є найбільш схожими, на відміну від дослідницького та підприємницького. Оскільки реальній особистості (та її оточенню) притаманні риси різних типів, то вона може бути більш-менш однорідною,

зокрема реалістичний індивід, який виявляє інтерес до дослідницької та конвенційної діяльності (РДК), більш однорідний порівняно з реалістом, орієнтованим на соціальну або підприємницьку діяльність (РПС).

Якщо перші дві літери коду РД, РК, ДР, ДА, АД, АС, СА, СП, ПС, ПК, КП, КР, це свідчить про високу однорідність інтересів оптанта.

Перші літери коду РА, РП, ДС, ДК, АР, АП, СД, СК, ПА, ПР, КС, КД свідчать про середню однорідність інтересів оптанта.

Перші дві літери коду РС, ДП, АК, СР, ПД, КА свідчать про низьку однорідність інтересів оптанта.

Особи з високою та середньою сумісністю інтересів легше задовольняються роботою, якщо їх код відповідає професії.

Одним з шляхів допомоги оптанту з низькою особистісною однорідністю є підбір професії або кар'єри за першою буквою коду. Інтереси, які належать до протилежного типу, можна задовольняти як хобі поза роботою на дозвіллі. Для допомоги таким людям пропонується перелік різних форм активності, відповідних різним типам особистості.

Диференційованість. Деякі особистості або оточення є більш «чистими», тобто демонструють більшу належність до одного типу й меншу до інших. Водночас, є особистості й оточення, де різні групи представлені однаково. Такі індивіди та оточення вважаються слабко диференційованими. Для визначення диференційованості інтересів розглядається відмінність між балами:

Якщо різниця між балами менша за 8, то вона вважається незначущою і відмінності між шкалами несуттєвими, що свідчить про низьку диференційованість особистості та її інтересів. Наприклад, оптант з результатами тесту Р=30, Д=25, П=23, має розглядатись таким, у якого слабко диференційована сфера інтересів, бо складові його коду фактично однакові.

Схожу інтерпретацію можна зробити за різницею між вищим і нижчим балом у всіх шкалах. Якщо різниця між ними становить 19 і більше, то це засвідчить досить чітку визначеність інтересів оптанта. Якщо ж різниця становить 15 одиниць і менше, то коло його інтересів визначене недостатньо.

Індивіди з мало диференційованим колом інтересів часто мають труднощі у виборі переліку професій, недостатньо усвідомлюють очікування від професійної кар'єри і потребують тривалої консультаційної роботи.

Конгруентність. Типи особистості вимагають певного оточення. Про конгруентність кажуть тоді, коли індивід проживає та працює в оточенні типу, до якого належить сам. Неконгруентність, наприклад, буде тоді, коли реалістичний тип працюватиме або житиме в оточенні соціального типу. Для визначення міри конгруентності особистості та її оточення можна використати гексагон Холланда або таблицю.

Тип	Тип оточення					
особистості	Р	Д	Α	С	П	К
Р	++	+	-		-	+
Д	+	++	+	-		-
Α	-	+	++	+	-	
С		ı	+	++	+	-
П	-	-	-	+	++	+
К	+	-		-	+	++